

KindKernKaart 7-10

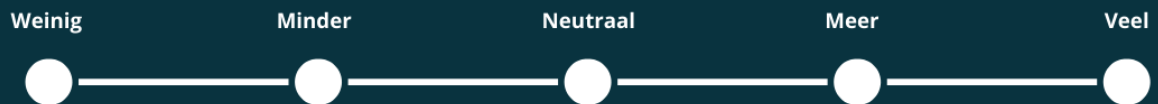
Ondersteuning bij sociale interacties



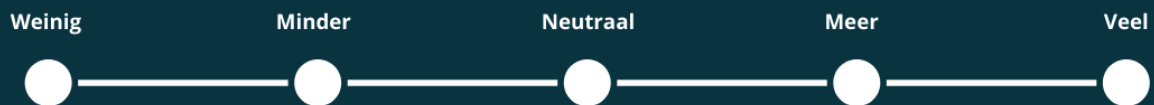
Bevorderen van autonomie en verantwoordelijkheid



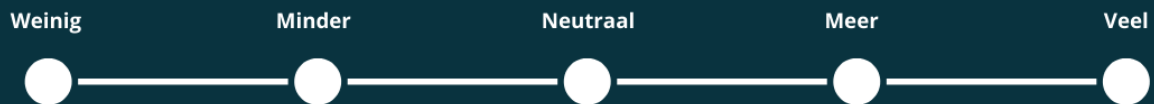
Ondersteunen van emotieregulatie en zelfreflectie



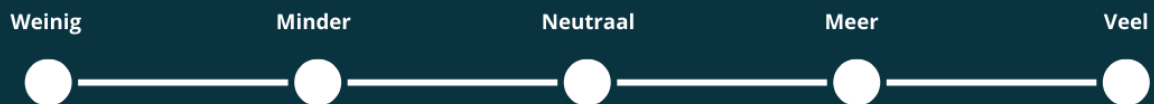
Gevarieerde activiteiten en talentontwikkeling



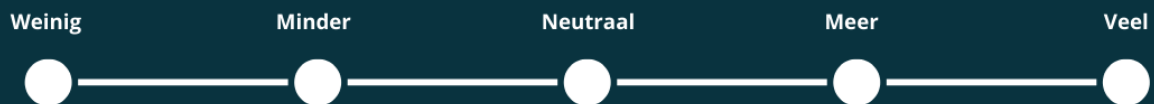
Participatieve structuur en grenzen



Individuele aandacht en ondersteuning



Rust en ontspanning



Theoretische Onderbouwing KindKernKaart 7-10 voor Buitenschoolse Opvang

Inleiding

De KindKernKaart 7-10 is ontwikkeld voor pedagogisch medewerkers en coaches werkzaam in de buitenschoolse opvang (BSO) met kinderen van 7 tot 10 jaar. Dit document biedt een versterkte theoretische onderbouwing voor deze kaart, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en praktijkinzichten.

Theoretische Basis

De KindKernKaart 7-10 is stevig verankerd in wetenschappelijk onderzoek naar pedagogische kwaliteit in de kinderopvang en specifiek de buitenschoolse opvang voor oudere basisschoolkinderen. De theoretische basis is opgebouwd uit verschillende complementaire bronnen:

Interactievaardigheden als Fundament

Een belangrijke theoretische pijler vormt het werk van Helmerhorst et al. (2014), waarin zes sleutelcomponenten van interactievaardigheden zijn geïdentificeerd die essentieel zijn voor het welzijn en de ontwikkeling van kinderen. Hoewel dit onderzoek oorspronkelijk is uitgevoerd in de context van de dagopvang (0-4 jaar), zijn deze interactievaardigheden evenzeer relevant voor de BSO-setting met 7-10-jarigen, zij het met aanpassingen die passen bij hun ontwikkelingsniveau en de specifieke context van naschoolse opvang.

De Caregiver Interaction Profile (CIP) scales, ontwikkeld en gevalideerd door Helmerhorst et al. (2014b), identificeren zes interactievaardigheden die direct aansluiten bij verschillende componenten van de KindKernKaart 7-10:

1. **Sensitieve responsiviteit:** Het vermogen van pedagogisch medewerkers om individuele emotionele en fysieke behoeften van kinderen te herkennen en hier adequaat op te reageren (correspondeert met "Ondersteunen van emotieregulatie en zelfreflectie" en "Individuele aandacht en ondersteuning" in de KindKernKaart 7-10)
2. **Respect voor autonomie:** Het erkennen en respecteren van de intenties en perspectieven van kinderen (sluit aan bij "Bevorderen van autonomie en verantwoordelijkheid" in de KindKernKaart 7-10)

3. **Structureren en grenzen stellen:** Het duidelijk communiceren van verwachtingen en consequent grenzen stellen (direct gerelateerd aan "Participatieve structuur en grenzen" in de KindKernKaart 7-10)
4. **Praten en uitleggen:** De kwaliteit en frequentie van verbale interacties (van belang bij meerdere componenten van de KindKernKaart 7-10)
5. **Ontwikkelingsstimulering:** Het doelbewust stimuleren van de ontwikkeling van kinderen (overeenkomend met "Gevarieerde activiteiten en talentontwikkeling" in de KindKernKaart 7-10)
6. **Begeleiden van interacties:** Het begeleiden van interacties tussen kinderen (gerelateerd aan "Ondersteuning bij sociale interacties" in de KindKernKaart 7-10)

Ontwikkelingsfasen van 7-10-Jarigen

Voor de leeftijdsgroep 7-10 jaar zijn specifieke ontwikkelingstaken relevant die verschillen van zowel jongere als oudere kinderen. Volgens Verhulst (2021) en aanvullend onderzoek van Del Giudice (2018) maken kinderen in deze leeftijdsfase belangrijke ontwikkelingen door op diverse gebieden:

- **Cognitieve ontwikkeling:** Kinderen in de middenkindertijd ontwikkelen concrete denkoperaties waardoor ze logischer en systematischer kunnen redeneren (Piaget & Inhelder, 1969). Ze worden beter in het begrijpen van oorzaak-gevolg relaties en kunnen meerdere aspecten van een situatie tegelijk overwegen (Eccles, 1999).
- **Sociaal-emotionele ontwikkeling:** In deze leeftijdsfase ontwikkelen kinderen een toenemende belangstelling voor vriendschappen en groepsdynamiek. Ze vergelijken zichzelf meer met leeftijdsgenoten en zijn gevoelig voor sociale acceptatie (Rubin, Bukowski, & Parker, 2006). De BSO kan een belangrijke rol spelen in het bieden van een veilige omgeving waarin kinderen sociale vaardigheden kunnen oefenen na schooltijd (Durlak, Weissberg, & Pachan, 2010).
- **Identiteitsontwikkeling:** 7-10-jarigen beginnen een sterker besef te ontwikkelen van hun eigen identiteit en interesses. Ze vormen meer uitgesproken voorkeuren en kunnen deze beter verwoorden dan jongere kinderen (Erikson, 1968; Harter, 2012). De BSO kan een ideale omgeving zijn om verschillende interesses en talenten te ontdekken en te ontwikkelen.
- **Zelfregulatievaardigheden:** Kinderen in deze leeftijdsfase ontwikkelen steeds betere vaardigheden op het gebied van zelfregulatie, waaronder planning, organisatie, en metacognitie (Diamond, 2013; Blair & Raver, 2015). Deze vaardigheden zijn cruciaal voor schoolsucces en sociale competentie.
- **Behoefte aan autonomie, competentie en verbondenheid:** Volgens de zelfdeterminatietheorie van Ryan en Deci (2000) hebben kinderen universele behoeften aan autonomie, competentie en verbondenheid. Bij 7-10-jarigen wordt de behoefte aan

autonomie en verantwoordelijkheid steeds sterker. De BSO kan een ideale omgeving zijn om kinderen keuzemogelijkheden te bieden en verantwoordelijkheden te geven die passen bij hun ontwikkelingsniveau.

Specifieke Context van de BSO voor 7-10-Jarigen

De BSO biedt een unieke context die verschilt van zowel de schoolomgeving als de thuissituatie. Voor 7-10-jarigen heeft de BSO een specifieke betekenis en functie:

- **Balans tussen vrijheid en structuur:** Na een dag van gestructureerd leren op school hebben 7-10-jarigen behoefte aan zowel vrije tijd als een zekere mate van structuur. Deze leeftijdsgroep kan al meer verantwoordelijkheid aan in het zelf invullen van hun tijd maar heeft nog steeds behoefte aan kaders (Larson & Verma, 1999).
- **Ruimte voor talentontwikkeling:** Kinderen van 7-10 jaar ontwikkelen sterkere voorkeuren en interesses. De BSO kan een belangrijke rol spelen in het ontdekken en ontwikkelen van deze talenten door een breed aanbod van activiteiten (Mahoney, Harris, & Eccles, 2006).
- **Peer-relaties:** De relaties met leeftijdgenoten worden steeds belangrijker in deze leeftijdsfase. De BSO biedt een informele setting waarin kinderen vriendschappen kunnen vormen en sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen (Rubin et al., 2006).
- **Cognitieve uitdaging zonder schoolse druk:** Hoewel de BSO niet primair gericht is op cognitieve ontwikkeling, hebben 7-10-jarigen wel behoefte aan mentale uitdaging. De BSO kan hierin voorzien door activiteiten aan te bieden die cognitief stimulerend zijn zonder de druk van schoolse prestaties (Fredricks & Eccles, 2006).
- **Participatie en inspraak:** Kinderen in deze leeftijdsgroep kunnen en willen graag meedenken over regels, activiteiten en de inrichting van hun omgeving. De BSO kan hierop inspelen door kinderen actief te betrekken bij besluitvormingsprocessen (Lansdown, 2011).

Opbouw en Componenten

De KindKernKaart 7-10 bestaat uit zeven componenten die samen een omvattend kader bieden voor het ondersteunen van kinderen in de BSO:

1. Ondersteuning bij sociale interacties
2. Bevorderen van autonomie en verantwoordelijkheid

3. Ondersteunen van emotieregulatie en zelfreflectie
4. Gevarieerde activiteiten en talentontwikkeling
5. Participatieve structuur en grenzen
6. Individuele aandacht en ondersteuning
7. Rust en ontspanning

Elke component is gepositioneerd op een vijfpuntsschaal met 'neutraal' als middelpunt. Dit vormt het basispunt voor een groep, waarbij de minimale behoeften worden gewaarborgd. Individuele kinderen kunnen echter op verschillende onderdelen variëren in hun behoeften, variërend van 'weinig' of 'minder' tot 'meer' of 'veel'.

Mentaliseren als Kerncompetentie

Net als bij de KindKernKaart 1.5-4/4-7 is mentaliseren een essentiële kerncompetentie voor het effectief toepassen van de KindKernKaart 7-10. Mentaliseren is het vermogen om het eigen gedrag en dat van anderen te begrijpen vanuit onderliggende gevoelens, bedoelingen en verlangens (Hutsebaut, Nijssens, & van Vessem, 2021).

Voor de BSO-setting met 7-10-jarigen is deze vaardigheid bijzonder relevant omdat:

- Kinderen in deze leeftijdsfase steeds beter in staat zijn hun eigen gedachten en gevoelens te verwoorden, maar nog steeds hulp kunnen gebruiken bij het begrijpen en reguleren van complexere emoties
- Ze gevoeliger worden voor sociale vergelijking en groepsdynamiek, waardoor subtielere emotionele processen een rol spelen
- Ze na een schooldag complexe sociale en emotionele ervaringen kunnen hebben meegemaakt die verwerking behoeven

Een mentaliserende houding stelt BSO-medewerkers in staat om:

- De onderliggende emoties en behoeften achter gedrag te herkennen
- Kinderen te helpen bij het ontwikkelen van hun eigen mentaliserend vermogen
- De groepsdynamiek beter te begrijpen en te begeleiden

Dynamisch Karakter

Het is cruciaal om te erkennen dat de behoeften van een kind niet alleen kunnen variëren van dag tot dag, maar zelfs van moment tot moment gedurende de BSO-middag. Voor 7-10-jarigen geldt dit des te meer omdat:

- Hun dagelijkse ervaringen op school invloed hebben op hun behoeften in de BSO
- Hun zelfregulatievaardigheden nog in ontwikkeling zijn, waardoor vermoeidheid, honger of sociale ervaringen grote impact kunnen hebben
- Ze zich in een overgangsfase bevinden waarin ze afwisselend meer kindgerichte en meer op preadolescentie gerichte behoeften kunnen hebben

Dit sluit aan bij wat Riksen-Walraven (2004) beschrijft in haar kwaliteitsmodel, waarin ze benadrukt dat kinderen zich continu ontwikkelen en hun behoeften daarmee veranderen. Het onderstreept het belang van regelmatige observatie en aanpassing van de pedagogische aanpak aan de zich ontwikkelende behoeften van het kind.

Gelaagde Toepassing

De KindKernKaart 7-10 is ontworpen om op verschillende niveaus ondersteuning te bieden binnen de BSO:

1. **Zelfreflectie Team:** Pedagogisch medewerkers kunnen de kaart gebruiken om hun huidige aanpak te evalueren en systematisch verbeterpunten te identificeren.
2. **Pedagogisch Coach Interventie:** Pedagogisch coaches kunnen de kaart gebruiken als kader voor systematische analyse en het formuleren van concrete handelingsadviezen.
3. **Oudergesprekken:** De kaart kan waardevol zijn in de communicatie met ouders door een gemeenschappelijke taal te bieden en concrete handvatten te geven die ook thuis toegepast kunnen worden.
4. **Participatie van kinderen:** Uniek voor deze leeftijdsgroep is dat de KindKernKaart 7-10 ook gebruikt kan worden om met de kinderen zelf in gesprek te gaan over hun behoeften en voorkeuren, aansluitend bij hun groeiende vermogen tot zelfreflectie en participatie.

Conclusie

De KindKernKaart 7-10 voor BSO biedt een wetenschappelijk onderbouwde, praktijkgerichte benadering voor het ondersteunen van kinderen in de buitenschoolse opvang. Door rekening te houden met de specifieke ontwikkelingsbehoeften van 7-10-jarigen én de unieke context van de BSO, biedt dit instrument pedagogisch medewerkers concrete handvatten om hun begeleiding optimaal af te stemmen op de behoeften van elk kind.

Referenties

- Blair, C., & Raver, C. C. (2015). School readiness and self-regulation: A developmental psychobiological approach. *Annual Review of Psychology*, 66, 711-731.
- Del Giudice, M. (2018). Middle childhood: An evolutionary-developmental synthesis. In N. Halfon, C.B. Forrest, R.M. Lerner, & E.M. Faustman (Eds.), *Handbook of life course health development* (pp. 95-107). Springer.
- Diamond, A. (2013). Executive functions. *Annual Review of Psychology*, 64, 135-168.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., & Pachan, M. (2010). A meta-analysis of after-school programs that seek to promote personal and social skills in children and adolescents. *American Journal of Community Psychology*, 45(3-4), 294-309.
- Eccles, J. S. (1999). The development of children ages 6 to 14. *The Future of Children*, 9(2), 30-44.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. Norton & Company.
- Fredricks, J. A., & Eccles, J. S. (2006). Is extracurricular participation associated with beneficial outcomes? Concurrent and longitudinal relations. *Developmental Psychology*, 42(4), 698-713.
- Harter, S. (2012). *The construction of the self: Developmental and sociocultural foundations* (2nd ed.). Guilford Press.
- Helmerhorst, K. O. W., Riksen-Walraven, J. M. A., Fukkink, R. G., Tavecchio, L. W. C., & Gevers Deynoot-Schaub, M. J. J. M. (2014a). Effects of the Caregiver Interaction Profile Training on caregiver-child interactions in child care centers. *Child Development*.
- Helmerhorst, K. O. W., Riksen-Walraven, J. M., Vermeer, H. J., Fukkink, R. G., & Tavecchio, L. W. C. (2014b). Measuring interaction skills of caregivers in child care centers: Development and validation of the caregiver interaction profile scales. *Early Education & Development*, 25, 770-790.
- Hutsebaut, J., Nijssens, L., & van Vessem, M. (2021). *Mentaliseren in de kinderopvang*. Amsterdam: SWP.
- Lansdown, G. (2011). Every child's right to be heard: A resource guide on the UN committee on the rights of the child general comment no.12. Save the Children UK.

- Larson, R. W., & Verma, S. (1999). How children and adolescents spend time across the world: Work, play, and developmental opportunities. *Psychological Bulletin*, 125(6), 701-736.
- Mahoney, J. L., Harris, A. L., & Eccles, J. S. (2006). Organized activity participation, positive youth development, and the over-scheduling hypothesis. *Social Policy Report*, 20(4), 1-32.
- Piaget, J., & Inhelder, B. (1969). *The psychology of the child*. Basic Books.
- Riksen-Walraven, J. M. A. (2004). Pedagogische kwaliteit in de kinderopvang: doelstellingen en kwaliteitscriteria. In R. van IJzendoorn, L. Tavecchio, & M. Riksen-Walraven (Eds.), *De kwaliteit van de Nederlandse kinderopvang* (pp. 100-123). Amsterdam: Boom.
- Rubin, K. H., Bukowski, W. M., & Parker, J. G. (2006). Peer interactions, relationships, and groups. In N. Eisenberg, W. Damon, & R. M. Lerner (Eds.), *Handbook of child psychology: Social, emotional, and personality development* (pp. 571-645). John Wiley & Sons.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78.
- Verhulst, F. C. (2021). *De ontwikkeling van het kind* (11e herziene druk). Assen: Van Gorcum.

Ondersteuning bij sociale interacties

Weinig	Minder	Neutraal	Meer	Veel
Bied een veilige omgeving waarin het kind zelfstandig sociale interacties kan aangaan.	Moedig het kind aan om zelf contact te leggen met andere kinderen.	Observeer actief de sociale interacties van het kind en bied ondersteuning waar nodig.	Bied gerichte ondersteuning bij het aangaan en onderhouden van vriendschappen.	Bied intensieve, één-op-één begeleiding bij sociale interacties.
Observeer het kind op afstand tijdens sociale interacties.	Bied lichte ondersteuning bij het oplossen van conflicten, laat het kind eerst zelf proberen.	Help het kind bij het interpreteren van sociale signalen en non-verbale communicatie.	Help het kind actief bij het ontwikkelen van strategieën voor samenwerking en onderhandeling.	Creëer gestructureerde sociale situaties waarin het kind specifieke sociale vaardigheden kan oefenen.
Grijp alleen in bij ernstige conflicten of als het kind hier expliciet om vraagt.	Creëer kansen voor sociale interactie door groepsactiviteiten aan te bieden, maar laat deelname vrijwillig.	Stimuleer het kind om verschillende rollen in groepsactiviteiten uit te proberen.	Organiseer regelmatig activiteiten die specifiek gericht zijn op het oefenen van sociale vaardigheden.	Gebruik rollenspel en sociale verhalen om complexe sociale situaties te verkennen en te oefenen.
		Bied begeleiding bij het oplossen van conflicten door vragen te stellen en het kind zelf oplossingen te laten bedenken.	Bespreek groepsdynamiek met het kind en help het zijn rol daarin te begrijpen.	Help het kind actief bij het reflecteren op sociale interacties en het plannen van toekomstige sociale strategieën.
				Werk nauw samen met ouders om sociale vaardigheden ook buiten de BSO te ondersteunen.

Bevorderen van autonomie en verantwoordelijkheid

Weinig	Minder	Neutraal	Meer	Veel
Bied het kind enkele eenvoudige keuzes binnen sterk gestructureerde activiteiten.	Laat het kind kiezen uit een beperkt aantal activiteiten of speelmogelijkheden.	Bied het kind ruime keuzemogelijkheden in activiteiten en de invulling van vrije tijd.	Laat het kind grotere delen van de dag zelf inplannen en organiseren.	Laat het kind grotendeels zelf zijn tijd indelen en activiteiten kiezen binnen de BSO.
Geef het kind kleine, overzichtelijke taken die het zelfstandig kan uitvoeren.	Geef het kind verantwoordelijkheid voor eenvoudige, dagelijkse taken binnen de BSO.	Geef het kind leeftijdsadequate verantwoordelijkheden binnen de BSO-setting.	Geef het kind verantwoordelijkheid voor complexere taken of kleine projecten binnen de BSO.	Geef het kind belangrijke verantwoordelijkheden, zoals het helpen organiseren van events.
Moedig het kind aan om persoonlijke spullen zelf te beheren.	Stimuleer het kind om zelf oplossingen te bedenken voor kleine problemen.	Betrek het kind bij het opstellen van groepsregels en -afspraken.	Stimuleer het kind om jongere kinderen te helpen of te begeleiden bij activiteiten.	Stimuleer het kind om een leidende rol te nemen in groepsactiviteiten of -projecten.
			Moedig het kind aan om eigen initiatieven te ontwikkelen en uit te voeren.	Betrek het kind actief bij besluitvormingsprocessen binnen de BSO.
				Ondersteun het kind in het ontwikkelen en uitvoeren van eigen langetermijnprojecten.

Ondersteunen van emotieregulatie en zelfreflectie

Weinig	Minder	Neutraal	Meer	Veel
Bied een rustige, veilige omgeving waarin het kind zijn emoties kan uiten.	Moedig het kind aan om zijn emoties te benoemen wanneer deze duidelijk zichtbaar zijn.	Help het kind zijn emoties te herkennen, te benoemen en te begrijpen.	Help het kind actief bij het analyseren van complexe emotionele situaties.	Bied momenten van intensieve, één-op-één begeleiding bij het navigeren van complexe emotionele situaties.
Observeer het kind op afstand en grijp alleen in bij extreme emotionele situaties.	Bied eenvoudige strategieën aan voor emotieregulatie, zoals diep ademhalen.	Leer het kind verschillende strategieën voor emotieregulatie aan en moedig het gebruik ervan aan.	Begeleid het kind in het stellen van persoonlijke doelen en het reflecteren op de voortgang.	Ontwikkel samen met het kind een persoonlijk 'emotieplan' met individuele strategieën.
Geef basiserkenning voor de gevoelens van het kind.	Stel af en toe reflectieve vragen over de dag of activiteiten van het kind.	Stimuleer dagelijkse zelfreflectie door open vragen te stellen over ervaringen en gevoelens.	Leer het kind verschillende strategieën voor emotieregulatie aan en moedig het gebruik ervan aan.	Gebruik rollenspel en scenario's om diepgaande zelfreflectie en emotieregulatie te oefenen.
		Bied momenten aan waarop het kind kan nadenken over zijn gedrag en de gevolgen daarvan. (Op een ontspannen moment)		Help het kind bij het ontwikkelen van metacognitieve vaardigheden om eigen denk- en gevoelsprocessen te analyseren.

				Betrek ouders actief bij het ondersteunen van emotieregulatie en zelfreflectie thuis.
--	--	--	--	---

Gevarieerde activiteiten en talentontwikkeling

Weinig	Minder	Neutraal	Meer	Veel
Bied een basisaanbod van activiteiten waar het kind uit kan kiezen.	Bied een gevarieerd aanbod van activiteiten aan en laat het kind kiezen.	Bied een breed scala aan activiteiten aan die verschillende ontwikkelingsgebieden stimuleren.	Creëer gepersonaliseerde activiteiten die aansluiten bij de specifieke interesses van het kind.	Ontwikkel samen met het kind een persoonlijk 'talentontwikkelingsplan'.
Observeer de interesses van het kind tijdens vrij spel.	Bespreek met het kind welke activiteiten het leuk vindt en waarom.	Help het kind zijn interesses te verkennen door gerichte vragen te stellen en mogelijkheden aan te reiken.	Help het kind bij het stellen van persoonlijke doelen binnen activiteiten die het talent stimuleren.	Bied intensieve begeleiding bij het ontwikkelen van specifieke vaardigheden of talenten.
Moedig het kind aan om deel te nemen aan verschillende activiteiten.	Introduceer af en toe nieuwe activiteiten om het kind kennis te laten maken met verschillende interesses.	Stimuleer het kind om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen binnen activiteiten die het interessant vindt.	Bied verdiepmogelijkheden aan binnen gebieden waar het kind talent voor toont.	Organiseer speciale projecten of uitdagingen die de unieke talenten van het kind showcasen.
		Organiseer regelmatig workshops of projecten waarin het kind verschillende talenten kan ontdekken.	Stimuleer het kind om zijn talenten te delen met anderen, bijvoorbeeld door het geven van een presentatie of workshop.	Betrek externe experts of workshops om het kind gespecialiseerde kennis of vaardigheden bij te brengen.
				Betrek ouders bij jouw observatie rondom het talent van het kind

Participatieve structuur en grenzen

Weinig	Minder	Neutraal	Meer	Veel
Hanteer basisregels voor veiligheid en respect die voor iedereen gelden.	Betrek het kind bij het bespreken van bestaande groepsregels en de redenen erachter.	Betrek het kind actief bij het opstellen en evalueren van groepsregels.	Laat het kind meedenken over de inrichting van de BSO-ruimte en de beschikbare activiteiten.	Laat het kind een leidende rol spelen in het vormgeven van de BSO-structuur en -regels.
Bied het kind een vaste dagstructuur met beperkte flexibiliteit.	Bied het kind beperkte keuzemogelijkheden binnen de vastgestelde structuur.	Bied een flexibele dagstructuur waarin het kind keuzes kan maken.	Geef het kind verantwoordelijkheid voor het naleven en uitleggen van bepaalde regels aan anderen.	Geef het kind de ruimte om zelf zijn dagindeling te maken binnen de BSO-tijd.
Leg het kind uit waarom bepaalde regels en grenzen bestaan.	Moedig het kind aan om feedback te geven op de dagelijkse routine.	Stimuleer het kind om mee te denken over oplossingen bij het overtreden van regels.	Betrek het kind bij het oplossen van groepsconflicten en het vinden van compromissen.	Betrek het kind bij besluitvormingsprocessen over grotere veranderingen binnen de BSO.
		Bespreek regelmatig met het kind hoe het de structuur en grenzen ervaart.	Stimuleer het kind om eigen grenzen te stellen en te communiceren in sociale situaties.	Help het kind bij het ontwikkelen van een persoonlijk "grenzenplan" waarin het leert omgaan met verschillende sociale situaties.
				Stimuleer het kind om een bemiddelende rol te

				spelen bij conflicten tussen andere kinderen.
--	--	--	--	--

Individuele aandacht en ondersteuning

Weinig	Minder	Neutraal	Meer	Veel
Zorg dat het kind dagelijks persoonlijk wordt begroet.	Heb dagelijks een kort individueel gesprek met het kind.	Plan regelmatig één-op-één momenten in met het kind.	Creëer dagelijks meerdere één-op-één momenten met het kind.	Creëer dagelijks meerdere één-op-één momenten met het kind.
Observeer het kind op afstand om eventuele problemen te signaleren.	Bied hulp aan bij activiteiten als het kind zichtbaar moeite heeft.	Observeer actief de behoeften van het kind en speel hier proactief op in. (Competentiemodel)	Ontwikkel een individueel ondersteuningsplan gebaseerd op de specifieke behoeften van het kind.	Werk met een gedetailleerd individueel ontwikkelingsplan dat regelmatig wordt geëvalueerd en bijgesteld.
Bied basishulp wanneer het kind er expliciet om vraagt.	Let op non-verbale signalen van het kind die om aandacht of ondersteuning vragen.	Bied gerichte ondersteuning bij activiteiten of sociale interacties waar nodig.	Bied proactief hulp aan bij uitdagingen, voordat het kind erom vraagt.	Bied één-op-één begeleiding bij activiteiten die aansluiten bij de specifieke ontwikkelingsdoelen van het kind. (Competentiemodel)
		Heb wekelijks een uitgebreid gesprek met het kind over zijn ervaringen en behoeften.	Stem activiteiten en benaderingen af op de individuele interesses en ontwikkelingsdoelen van het kind. (Competentiemodel)	Heb dagelijks uitgebreide individuele gesprekken om de ervaringen, uitdagingen en successen van het kind te bespreken.
				Werk nauw samen met ouders en eventueel andere professionals om

				de individuele ondersteuning af te stemmen op alle levensdomeinen van het kind.
--	--	--	--	---

Rust en ontspanning

Weinig	Minder	Neutraal	Meer	Veel
Bied een rustige hoek in de ruimte waar het kind zich kan terugtrekken als het dat wil.	Moedig het kind aan om zelf rustmomenten te nemen wanneer het moe lijkt.	Plan dagelijks rustmomenten in het programma en stimuleer het kind hieraan deel te nemen.	Help het kind bij het herkennen van eigen signalen van vermoeidheid of overprikkeling.	Ontwikkel een gedetailleerd, individueel ontspanningsschema voor het kind.
Respecteer de keuze van het kind als het aangeeft even alleen te willen zijn.	Bied eenvoudige ontspanningsactiviteiten aan, zoals tekenen of lezen.	Bied een gevarieerd aanbod van rustige activiteiten (bv. lezen, puzzelen, mindfulness oefeningen).	Bied regelmatig begeleide ontspanningsactiviteiten aan.	Bied regelmatig begeleide ontspanningsactiviteiten aan.
	Creëer een comfortabele zitplek waar het kind kan uitrusten.	Leer het kind eenvoudige ontspanningstechnieken, zoals ademhalingsoefeningen.	Maak samen met het kind een persoonlijk 'ontspanningsplan' met favoriete rustgevende activiteiten.	Creëer meerdere rustige zones voor verschillende vormen van ontspanning (bv. leeshoek, knutselhoek, stilteplek).
		Creëer een 'chill-out' ruimte waar het kind zich kan terugtrekken voor rust.	Creëer meerdere rustige zones voor verschillende vormen van ontspanning (bv. leeshoek, knutselhoek, stilteplek).	Werk nauw samen met ouders om consistente rust- en ontspanningsroutines te ontwikkelen voor thuis en op de BSO.